

Landgoed Jachtslot de Mookerheide

Ontwikkeling en herstel

We leven in een prachtig land met unieke landschappen, rijk aan natuur en monumenten. Als grootste particuliere beschermer van dit erfgoed in Nederland zet Natuurmonumenten zich in om dit te behouden en waar nodig te herstellen. Landgoederen nemen hier een bijzondere plaats in. Landgoed Jachtslot de Mooikerheide is zo'n bijzondere plek die een grote cultuurhistorische waarde herbergt.

Het landgoed, sinds 2001 aangewezen als beschermd rijksmonument, bestaat uit een jachtslot met daaromheen een park en tuinen. De aanleg ervan startte in 1902. Samen met de bij behorende bossen beslaat het landgoed een oppervlakte van 160 hectare. In 1985 werd Natuurmonumenten eigenaar.

In ere herstellen

Natuurmonumenten wil de kwaliteit van de natuur en het cultureel erfgoed verbeteren en het landgoed in ere herstellen. Door het landgoed en het jachtslot voor een breed publiek toegankelijk en zichtbaar maken, wil Natuurmonumenten het landgoed weer laten leven.

In verschillende periodes tussen 1900 en 1960 kwam Landgoed Jachtslot de Mookerheide tot stand. Verschillende eigenaren hebben er diverse functies in gehad (jachtslot en daarna als internaat) en zo hun eigen stempel op het landgoed gedrukt. Hierdoor zijn verschillende tijdslagen duidelijk herkenbaar op het landgoed, waardoor het geen eenheid is. Natuurmonumenten gaat hierin verandering in aanbrengen.

Herstel historische kassen en nutstuinen

Een eeuw geleden lagen er achter het jachtslot een prachtige moestuin, fruitmuren en drie kassen. Toen Natuurmonumenten Landgoed Jachtslot de Mookerheide kocht, bleek van een 'landgoed' nauwelijks nog sprake. De afgelopen jaren is al flink begonnen met de eerste herstelwerkzaamheden. De twee nog aanwezige historische kassen, de verdiepte tuin, de kweektuinen en de fruitmuren zijn gerenoveerd. Door samen te werken met twee zorginstellingen Driestroom en DeSeizoenen geven we mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt een kans. Ze doen ervaring op en kunnen dan doorstromen naar een reguliere baan. De tuinen en de kassen kunt u bezoeken als de grote zwarte poort open staat.

Buiten het hekwerk van de huidige tuinen stond in het verleden nog een derde kas. Het staat op de planning om hier een eigentijdse verwijzing naar de oude kas terug te brengen. Hier brengen we uiteindelijk ook de landwinkel onder. De omgeving van de tuinen richt Natuurmonumenten nog verder in met hagen en fruitbomen.

Een landwinkel op een landgoed

De landwinkel verkoopt de producten die de zorginstellingen produceren. Echtbaar Spierings zit nu tijdelijk in de oude kapel met de landwinkel. Naast groente en fruit uit de moestuinen verkopen ze ook vlees en kaas van eigen runderen en gaan ze samenwerkingen aan met ondernemers in de regio die streekproducten produceren. De landwinkel is open van dinsdag tot en met vrijdag tussen 9 en 18 uur en op zaterdag tussen 9 tot 17 uur.

Horeca in het jachtslot

Het jachtslot bood lange tijd plaats aan een hotel-restaurant. Door achterstallig onderhoud is het jachtslot toe aan een omvangrijke restauratie. Een deel van het gebouw blijft gedurende de restauratiewerkzaamheden in gebruik als landwinkel. Natuurmonumenten streeft naar een eigentijdse, laagdrempelige horecafunctie die recht doet aan het behoud van de unieke kwaliteiten van de locatie. Hiervoor dienen de installaties, waaronder in elk geval het verwarmingssysteem, vervangen en/of aangepast te worden aan de eisen van deze tijd. Het gedeelte van de oude kapel is geschikt als horecaruimte. De rest van het jachtslot komt voor andere bestemmingen beschikbaar, zoals trouwen, vergaderen of huiskamerconcerten. De beleefbaarheid van het jachtslot verbetert, hetgeen meteen bijdraagt aan de instandhouding van het landgoed. Tijdens de restauratie zal Natuurmonumenten op zoek gaan naar een nieuwe uitbater voor het complex.

Natuurbegraaven

Op het landgoed komt een natuurbegraafplaats. Steeds meer mensen willen zich verbinden met de natuur en hebben behoefte daar ook hun laatste rustplaats te krijgen. Om dit mogelijk te maken werkt Natuurmonumenten samen met Natuurbegraaven Nederland. In totaal zal op circa 50 hectare van het gebied natuurbegraaven plaatsvinden. Dit past goed bij de ambitie om het park- en landgoedbos te herstellen. Er ontstaan open plekken die geschikt zijn voor natuurbegraaven. Ook het terugbrengen van natuur op de plek van het Dominicuscomplex biedt die ruimte. Natuurmonumenten en Natuurbegraaven Nederland werken op deze manier samen aan het behoud en het versterken van de natuur. De natuurbegraafplaats blijft een openbaar natuurgebied en dus toegankelijk voor bezoekers.

Natuur- en landgoedherstel

Door de tijd heen is veel van het landgoedkarakter verloren gegaan. Natuurmonumenten wil in het oorspronkelijke parkbos de natuur- en cultuurwaarden verbeteren. In het parkbos vergroten we de zichtbaarheid van de, voor het parkbos kenmerkende, boomgroepen en -boeketten door omringende bomen te kappen. Die open plekken zijn tevens aantrekkelijk voor allerlei vogels en reptielen, zoals de levendbarende zandhagedis, hazelworm en de gladde slang.

Het rechte patroon van paden en de blokvormige structuur van het bos vormen het belangrijkste kenmerk van de bossen op Landgoed Jachtslot de Mookerheide. Lanen versterken deze structuur. Een aantal lanen verkeert

Boomboeket (foto: Hilde van der Kleij).

in vervallen toestand en gaan we herstellen. We gaan ervoor zorgen dat de laanbomen weer voldoende zonlicht blijven krijgen en dat er heide en allerlei kruiden gaan groeien. Ook gaan we in het bos bomen kappen die hier niet van nature thuishoren, zoals Amerikaanse vogelkers en Amerikaanse eiken. Bij de werkzaamheden ontzien we bijzondere natuurwaarden zoals droogdalen en dassenburchten.

Het Dominicuscomplex

Het Dominicuscomplex is geen eigendom van Natuurmonumenten, maar in particuliere handen. De gebouwen, met uitzondering van het schoolgebouw, verkeren in slechte staat. Natuurbegraven Nederland gaat het complex aankopen. Het oude schoolgebouw zal daarna dienst gaan doen

Das (foto: Herman van Erp).

als ceremoniegebouw. De overige gebouwen verdwijnen, waarna dit gebied teruggegeven wordt aan de natuur. Er leggen we hier ook een aantal nieuwe kronkelpaden aan. De zorginstellingen en de vrijwilligersgroep van Natuurmonumenten gaan de oude stal van het complex gebruiken als werkplaats voor de tuinen.

Inrichting en behoud van het landgoed

Grote delen van het parkbos en de siertuin rond het jachtslot zijn in de afgelopen jaren hersteld. Natuurmonumenten gaat de komende jaren aan de slag met het verdere kleine herstelmaatregelen van het parkbos. Cultuurhistorisch waardevolle overblijfselen van menselijke activiteiten, zoals grindwinningskuilen en karrensporen, blijven intact en vormen een aanvulling op het landgoed. De oprijlaan krijgt een opknapbeurt en het aanleggen van een nieuwe wandelroute door het parkbos maakt het voor recreanten aantrekkelijker naar het Jachtslot te wandelen.

Samenwerking

Door deze kwaliteitsslag op Landgoed Jachtslot de Mookerheide is Natuurmonumenten in staat het landgoed op een dusdanige manier te beheren dat het voor de toekomst behouden blijft. Door het in goede staat brengen van de rijksmonumenten, het zorgen voor meer eenheid in het geheel, het verder verhogen van de kwaliteit de natuurwaarden en het verbeteren van de toegankelijkheid van het gebied, wordt een bezoek aan het landgoed aantrekkelijker. Natuurmonumenten gaat het landgoed zodanig beheren dat de opbrengsten van het landgoed (inclusief subsidies) voldoende zijn voor het onderhoud en herstel ervan. Dit kunnen we alleen maar doen door de samenwerking met DeSeizoenen, Driestroom, Landwinkel Boer Spierings, Natuurbegraven Nederland en de toekomstige exploitant van de horeca.

**Voor meer informatie of vragen over de ontwikkelingen van
Landgoed Jachtslot de Mookerheide**

Natuurmonumenten
Noordoost Brabant & Rijk van Nijmegen
Zevendalseweg 12a
6586 AS Plasmolen
T (024) 6961884
mookerheide@natuurmonumenten.nl

